



Datum
2019-01-31
Vår referens
Marie Viremo
Utvecklingssekreterare
Marie.Viremo@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Granskning av klimatutsläpp och matkonsumtion SN-2018-2061

Sammanfattning

Malmö stadsrevision har granskat om *Policy för hållbar utveckling och mat för Malmö stad* efterlevs samt om genomförande, utvärdering och uppföljning är ändamålsenlig vid kommunstyrelsen, förskolenämnden, grundskolenämnden, servicenämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden. Bedömningen för servicenämnden liksom för flertalet av de granskade nämnderna är att *Policy för hållbar utveckling och mat för Malmö stad* delvis efterlevs samt att genomförande, utvärdering och uppföljning delvis är ändamålsenlig.

Serviceförvaltningen genom avdelning skolrestauranger har länge arbetat med stort fokus på frågor om hållbar mat till skolbarn och förskolebarn i Malmö i samarbete med främst grundskoleförvaltningen, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen samt förskoleförvaltningen. Arbetet innebär att öka andelen eko-mat och minska växthusgasutsläppen, till exempel genom åtgärder för att minska matsvinnet och löpande utveckling av en mer växtbaserad meny.

Minskade växthusgasutsläpp leder till förändrade menyer och en viktig aspekt i frågan är matgästernas acceptans av förändringar. En målkonflikt kan uppstå mellan växthusgasmålet och det självklara målet om att matgästerna ska tycka att maten är god så att de väljer att äta den och då bidrar till att de få den energi de behöver för att må bra under dagen.

Serviceförvaltningen har tagit fram ett förslag till yttrande som innehåller svar på vilka åtgärder som servicenämnden kommer att vidta med anledning av de synpunkter, förbättringsområden och rekommendationer som framförts i revisionsrapporten. Åtgärderna handlar om att nämnden ger serviceförvaltningen i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för hur målen i *Policy för hållbar utveckling och mat för Malmö stad* ska nås och att se över vilka krav som ställs kring hållbarhetsfrågor i avtalen med externa aktörer.

Förslag till beslut

1. Servicenämnden godkänner serviceförvaltningens förslag till yttrande.
2. Servicenämnden ger serviceförvaltningen i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för hur målen i *Policy för hållbar utveckling och mat för Malmö stad* ska nås, där det tydligt framgår när och hur åtgärderna ska ske, beräknad kostnad för åtgärderna, förväntad effekt av åtgärderna samt vem som är ansvarig för respektive åtgärd. I åtgärdsplanen ska även konsekvenser av eventuella målkonflikter belysas.

3. Servicenämnden ger serviceförvaltningen i uppdrag att se över vilka krav som ställs kring hållbarhetsfrågor i avtalen med externa aktörer utöver det som sker inom ramen för de kommungemensamma upphandlingsrutinerna.

Beslutsunderlag

- Följebrev Granskning av klimatutsläpp och matkonsumtion
- Rapport Granskning av klimatutsläpp och matkonsumtion
- Tjänsteskrivelse Granskning av klimatutsläpp och matkonsumtion
- Yttrande Granskning av klimatutsläpp och matkonsumtion

Beslutsplanering

Servicenämndens ordförandeberedning 2019-02-04

Servicenämndens arbetsutskott 2019-02-12

Servicenämnden 2019-02-19

Beslutet skickas till

Revisorskollegiet

Ärendet

Malmö stadsrevision har granskat om Malmö stads policy för hållbar utveckling och mat efterlevs samt om genomförande, utvärdering och uppföljning är ändamålsenlig vid kommunstyrelsen, förskolenämnden, grundskolenämnden, servicenämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden.

I revisionsrapporten *Granskning av klimatutsläpp och matkonsumtion* bedömer stadsrevisionen att policyn för hållbar utveckling och mat för Malmö stad **delvis** efterlevs av servicenämnden och att genomförandet, utvärderingen samt uppföljningen **delvis** är ändamålsenlig. Bedömningen är grundad på att nämnden saknar delmål och uppföljning avseende växthusgasutsläppen och att nämnden inte har gett direktiv till åtgärder och insatser. Granskarna har heller inte kunnat verifiera andelen eko-mat genom stickprov men bedömer att andelen som rapporteras av nämnden är tillförlitlig eftersom data hämtas ur samma system. Stadsrevisionen bedömer att *Policy för hållbar utveckling och mat för Malmö* inte efterlevs vid representation men då dessa inköp utgör en mycket liten del av de totala inköpen bedöms att policyn ändå i det närmaste är uppfylld när man tittar på helheten som innefattar både upphandling, representation och evenemang.

I missivet till granskningsrapporten anges att yttrandet ska ge svar på vilka åtgärder de granskade nämnderna avser att vidta med anledning av de synpunkter, förbättringsområden och rekommendationer som redovisas i rapporten. Det ska också framgå när åtgärderna senast ska vara genomförda.

Stadsrevisionens rekommendationer till servicenämnden

- Servicenämnden rekommenderas att utifrån bristerna i granskningen upprätta åtgärdsplaner för hur målen i *Policy för hållbar utveckling och mat för Malmö stad* ska nås, där det tydligt framgår när och hur åtgärderna ska ske, beräknad kostnad för åtgärderna, förväntad effekt av åtgärderna samt vem som är ansvarig för respektive åtgärd.

- Servicenämnden rekommenderas att se över vilka krav som ställs kring hållbarhetsfrågor i avtalen med externa aktörer utöver det som sker inom ramen för de kommungemensamma upphandlingsrutinerna.

Serviceförvaltningens arbete med *Policy för hållbar utveckling och mat för Malmö stad*

Aktiva och medvetna val av råvaror och produkter utifrån *Policy för hållbar utveckling och mat för Malmö stad* kan påverka både hälsa, miljö, klimat och ekonomi i en positiv riktning och stadens verksamheter kan känna stor stolthet över vad som har åstadkommit såhär långt.

Serviceförvaltningen genom avdelning skolrestauranger har länge arbetat med stort fokus på frågor om hållbar mat till skolbarn och förskolebarn i Malmö i samarbete med främst grundskoleförvaltningen, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen samt förskoleförvaltningen.

Serviceförvaltningen arbetar aktivt för att nå policyns mål om 90 procent eko-mat till 2020. För att nå policyns mål om 40 procent minskning av växthusgasutsläpp bedrivs ett strukturerat och löpande arbete med att utveckla skolmatsmenyn så att växtbaserade rätter med låg påverkan på utsläppsnivåer får ta allt mer plats. Inom skolrestauranger finns kompetens om olika råvarors påverkan på klimatgasutsläpp. En annan aspekt i denna fråga är matgästernas acceptans av en förändrad meny. En målkonflikt kan uppstå mellan växthusgasmålet och det självklara målet om att matgästerna ska tycka att maten är god så att de väljer att äta den och då bidrar till att de får den energi de behöver för att må bra under skoldagen.

Åtgärder till följd av stadsrevisionens rekommendationer

Serviceförvaltningens förslag till yttrande innehåller några förtydligande kommentarer till några av avvikelserna inom revisionsfrågorna, för att förklara förvaltningens gedigna arbetssätt. För att ytterligare förankra detta arbete i nämnden föreslås servicenämnden att ge serviceförvaltningen i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för hur målen i *Policy för hållbar utveckling och mat för Malmö stad* ska nås, där det tydligt framgår när och hur åtgärderna ska ske, beräknad kostnad för åtgärderna, förväntad effekt av åtgärderna samt vem som är ansvarig för respektive åtgärd. I åtgärdsplanen kommer även konsekvenser av eventuella målkonflikter att belysas. Servicenämnden föreslås också att ge serviceförvaltningen i uppdrag att se över vilka krav som ställs kring hållbarhetsfrågor i avtalen med externa aktörer utöver det som sker inom ramen för de kommungemensamma upphandlingsrutinerna.

Ansvariga

Gertrud Sonesson-Wessman, avdelningschef skolrestauranger
Carina Tempel, servicedirektör